

Workshop 1. Tűz és ennek megőrzése

Bevezetés

Ez az anyag azért készült, hogy segítse a *Tűz Műhelyeket*. A műhely céljáról és formájáról szóló magyarázatokkal kezdődik. Ezt követi néhány alapvető információ a *Mesterségekről* és ezek helyéről a munkáinkban. Azután néhány információ következik a tűzről és a tűz és az emberi tevékenységek kapcsolatáról.

A konkrétumok az egyes szakaszokban csak vezérfonalak, amik segíthetnek a workshop szervezésében. Feltételezhetően ezek majd tökéletesednek, módosulnak, hogy illeszkedjenek az egyes csoportok szükségleteihez és a helyzethez. Ugyanebben a szellemben néhány részletesebb archeológiai, technikai és történelmi információt tartalmaznak a záró-jegyzetek.

Miről szól ez a “Műhely”?

Az első dolog, amit tisztáznunk kell, hogy amikor a Tűz Műhelyről beszélünk nem a fizikai épületre, a műhelyre utalunk, amit a mesterségekhez használunk. Inkább egyfajta bevezetésről beszélünk, a *Tűz mesterség* egyfajta áttekintéséről. Ez a kifejezés nem csak a tűzzel magával történő munkát foglalja magában (megőrzés, előállítás, szabályozás), hanem azokat az anyagokat használó mesterségeket is, amelyek történelmileg kapcsolódnak a folyamathoz. Esetünkben ez alapvetően a kerámiákat, fémeket és az üveget jelenti. Vannak kiegészítő elemek is, amelyek hasznosak a munkákhoz, de nem feltétlenül közvetlenül kapcsolódnak ezekhez. Ebbe az irányba haladva ide érhetjük a viasszal, műanyagokkal való munkát és az öntőforma-készítést.

A második pont, hogy a munka ezekkel a mesterségekkel alapvetően egyéni és folyamatos. A csoportos munkák és a “workshop” találkozók arra szolgálnak, hogy elősegítsék a résztvevők egyéni érdekeinek megfelelő törekvéseit. Ez azt jelenti, hogy mindenki a saját ütemében és a saját irányát követve halad, egyéni érdeklődését követve és fejlesztve. De mivel ez a mi utunk, bátorítjuk a véleménycserét és a csapatmunkát, ami lehetővé teszi az egyének intelligenciájának és lehetőségeinek felerősödését.

A gyakorlatban ez azt jelenti, hogy lesznek csoportos alkalmak (nyilvános workshopok) egy adott témában, mint például a tűz megőrzése. Ezeket a csoportos munkákat erősítik és kutatják majd az elkövetkező alkalmak során a résztvevők egyénileg vagy a közös érdeklődés szervezte csoportokban.

Ahogy látni fogjuk, ezek a munkák (pl. a mesterségek, az Iskolában használt értelemben) arra valók, hogy a *folyamatosság, pontosság és az arányosság* háromoldalú érzékenységére tanítsanak. Azonban vannak más előnyök is ezeken kívül, amelyeknek szintén semmi közük a létrehozott darabok művészi minőségéhez. Azoknak, akik rezonálnak ezekkel a munkákkal, fontos forrása ez az *inspirációnak* és a megértésnek. A meglepő és megtermékenyítő megértés érdekes példája található Silo az *Egyetemes eredetmítoszok* c. művének 1. lábjegyzetében (Universal Root Myths Collected Works Vol. 1, p. 317, Latitude Press, 2003; a szöveg elérhető a Silo.net-en)

Talán nem meglepő, hogy általában az ilyen "inspiráció" foka összefügg azzal, hogy mennyire primitívek a technikák. Rezet és ónt olvasztani a bronz előállításához izgalmas és inspiráló munka. A bronz kiolvasztása a réz- és ónércekből még sokkal különlegesebb. Általánosságban próbáljuk megtalálni az egyensúlyt a különböző tényezők között. Ez azt jelenti, hogy mialatt *kronologikus* rendben fogunk dolgozni az legkorábbtól vagy a legprimitívebbtől a legmodernebbig és a technológiájában legkifinomultabbig, vannak kivételek vagy anomáliák. Például ebben a legelső munkában agyagedényeket fogunk használni – amelyek habár nagyon kezdetlegesek – nem létezhetek a tűz megszelídítésének pillanatában. Máskor például használni fogunk technikákat, beleértve az sűrített szén-dioxid gázt és a műanyag tartályokat, hogy homok öntőformákat készítsünk, és akril öntvényeket fogunk készíteni, mielőtt fémekkel dolgoznánk.

Mindazonáltal az általános haladási irányt tűzhasználatunk történelme fogja kijelölni. A megőrzéssel kezdve, a létrehozásán át jutunk a kerámiáig, majd a rézig, bronzig, vasig és végül az üvegig. Az úton dolgozni fogunk műanyagokkal és alacsony hőmérsékleten olvadó fémekkel (ón, cink, óntözet stb.) azért hogy elsajátítsuk a szükséges technikákat.

De az egész folyamat ezzel az első workshoppal kezdődik, a tűz őrzésével. Mielőtt az workshop megfelelően elkezdődne, van néhány bevezető munka: agyagot gyűjteni és előkészíteni az érdeklődő résztvevőkkel – annak ellenére, hogy a workshophoz magához nem szükségesek.

Miért Mesterségek?

A workshop elkezdése előtt, fontos, hogy megértsük mi az érdekünk a mesterségekkel általában és kifejezetten a tűz mesterségére vonatkozóan. Általában az ember esztétikai vagy praktikus okok miatt dolgozik mesterségekkel. Számunkra a mesterségek az inspiráció forrásai, és amennyiben helyesen végezzük ezeket, fontos előkészítései további nagyon másfajta munkáknak. A mi munkáink között, a mesterségeket általában a négy Diszciplínával összefüggésében néztük, amelyeket különböző pillanatokban Silo Iskolájában tanítottak. Ebben az értelemben a mesterségek elsősorban, mint előkészítő munkák jöttek létre, azok számára, akik sokkal komplexebb munkákba lépnek be, önmaguk átalakításához. A mesterségeket ebben az összefüggésben tekinthetjük tréningnek, amely fejleszti a belső arányosságot és segít megtanítani, hogy csináljuk a dolgokat kiegyensúlyozott módon, miközben ugyanakkor a pontosság és a részletek külsőnek tűnő problémáit oldjuk meg. Nyilvánvalóan ez érdekünkben állhat önmagában, a Diszciplínák kontextusán kívül is. Az, aki a mesterségekkel dolgozik, próbál *pontosságot*, *arányosságot* és *rendet* elérni, és ezzel egyidőben *folyamatosságot* is. Ezen a pszichológiai tréningen túl a mesterségek nagyon fontos és mély forrásai lehetnek az inspirációnak.

Milyen Mesterség?

A mesterségekkel való munkának megvannak a szabályai, a trükkjei és szakmai titkai. Mostanáig elsősorban az anyag mesterség területeivel foglalkoztunk: kerámia, fém és végül üveg. A munkák ezen sorozata kemencékkel és anyagokkal folyik, melyeket átalakítunk. Ezek a mesterségek ellentétben például a parfümériával szorosan kapcsolódnak a tűzzel való munkához.

A Tűz Mesterség

A mesterségek, melyek a tűzzel és különböző anyagokkal dolgoznak nagyon érdekesek lehetnek sok nézőpontból. Szorosan kapcsolódik hozzájuk és egyben bevezetésként is szolgál ezekhez a témákhoz a tűzzel való munka. Ebben újratertemjük a tűzzel való kapcsolatunk eredetét. Ebben őseink tapasztalatai vezetnek minket. Sokkal előbb tanulták meg a tüzet őrizni, mint hogy tudták volna, hogyan állítsák elő. Addig csak "ellopni" tudták és megőrizni a tüzet, de azt nem tudták, hogyan hozzák létre. A tűz megőrzésének és létrehozásának különböző módjaival dolgozunk – ez valami meglepően nehéz dolog, ugyanakkor meglepően erőteljes forrása az inspirációnak.

Ahová tartunk ezekkel a mesterségekkel

A mesterségek tárgya nagyon tág határok között mozog, és még csak az elején tartunk a munkák kidolgozásának. Ami biztos az az, hogy a mesterségben a „külső” munkának köszönhetően fontos „belső” változásokat eredményezhetünk a viselkedésünkben és a szemléletünkben. Azonfelül összekapcsolódhatunk az inspiráció és a megértés egy új forrásával.

A Tűz története

Azt mondták, az emberiség története a tűz története és sok szempontból ez nem túlzás. Sokkal azelőtt, hogy tudtunk volna tüzet gyújtani, megtanultuk megőrizni, fenntartani, és hordozni magunkkal nomád vándorlásaink során. Persze nehéz, csaknem lehetetlen számunkra megtudni, hogy hogyan vagy mikor tanultuk meg először megőrizni a tüzet (valószínűleg villám vagy vulkán kitörés okozta erdőtűzből származó parázspan). Bár nem tudjuk, hogy első emberőseink mikor kezdték ezt a folyamatot, valószínűleg egy elő-ember elődünk lehetett, aki fellázadt a természet rendje ellen, és megtette az első bizonytalan lépést, hogy közeledjen a tűzhez ahelyett, hogy elszaladt volna. Talán évmilliók teltek el, mielőtt a szükséges tapasztalat felhalmozódott, ami lehetővé tette, hogy szándékosan irányíthassuk.

Egy 2003-ban tartott beszédében Silo beszél erről a témáról:

...Néhány antropológus – mivel ők soha nem gyújtottak tüzet, csak gyufával – úgy hitte, hogy a tűz előállítását megelőzte a megőrzését. Nos, ez nem így volt. Először megőrizték és aztán állították elő...

Az emberek nem tudták, hogyan tudnák maguk előállítani. A természetben jött létre. Így akkor a tűz olyan volt, mint egy ajándék, ami a vulkánokból jött, az erdőtűzből, a különböző helyeken létrejött tűzből...De mielőtt „ajándéknak” tarthatták volna, valmi félelmetesnek és veszélyesnek ismerték. Itt van az első különbség a hominidák(emberfélék) és az állatok között... ...Mindannyian menekültek a tűz elől, de a hominidák közelebb mentek hozzá. Ez történelmi különbséget jelez. Mert ezeknek a fickóknak az "áramköreikben" van elegendő képesség arra, hogy ellenálljanak a saját reflexeiknek. A természet azt mondja „menekülj” de ők szembeállnak, és azt mondják „menj közelebb.”...

Silo egy beszédének átirata „A Kőről” „Piramis” workshop Santiago, Chile 2003. November 19; A „Tűz Mesterség” c. dokumentum is tartalmazza, ami elérhető www.hudsonvalleypark.org-on

Ez a hihetetlen különbség az, ami lehetővé tette távoli őseink számára, hogy ellenálljanak a roppantul erős impulzusnak, hogy elmeneküljenek a tűz elől – egy impulzusnak, amelyet egy evolúciós folyamat alakított ki, mely a legegyszerűbb

sejttel kezdődött majd 4 milliárd évvel ezelőtt, és a legalapvetőbb öfenntartási ösztöneinkhez kapcsolódott. Ebben az értelemben az „ösztönös“ rettegés forrásához fordulni a természettel vagy a természet rendjével való szembeszállás volt. Ez nagyon figyelemreméltó dolog, amelynek jelentőségét teljes mértékben figyelmen kívül hagyták filozófusok és tudósok, de bizonyos mítoszokban, mint a görög Prométeusz-történet, megemlékeztek róla, és ünnepelték azt. Ezekben a történetekben az istenek ritkán voltak az emberiség barátai, gyakrabban inkább közömbösek vagy még inkább rosszindulatúak voltak, de az isteni Prométeusz más volt. A Titánok fia, akinek a neve *gondoskodást* jelent, az emberiség hatalmas jótévője volt. A mítosz néhány változatában egyenesen fajunk teremtője. Akár teremtőként ábrázolják akár nem, mindig is úgy szerepel, mint aki közbelép, hogy megóvja az emberiséget a pusztulástól. Ő tanít meg minket a művészetekre és a mesterségekre. Legfontosabb tetteként ellopja a tüzet az istenektől, és nekünk adja. Ezért szörnyűséges örök kínzásra ítélik, míg a félisten hős, Héraklész megmenekíti. *Ezekről a mítoszokról bővebben lásd: z Egyetemes eredetmítoszok (Universal Root Myths Collected Works Vol. 1, p. 317, Latitude Press, 2003; a szöveg elérhető a Silo.net-en)*

Tehát a tűz, amelyet Prométhesz az istenek akarata ellenére hozott számunkra, volt az első lépés abban a folyamatban, amely elvezetett minket az első kerámiától a legfejlettebb szupervezetőkig. A történet minden lépése érthetővé válik a Tűz Mesterség tanulásának összefüggésében. Az első lépés volt megtanulni bánni vele, megőrizni, elvinni magunkkal az utazásainkra. Ahogy Silo mondta a „A Kő” című beszédében- ben:

...Nézzük, hogy szerezzük meg a tüzet, abból az égő erdőből, abból a lávából, ami mindent eléget, amerre folyik, abból a villámból, ami lánggra lobbantotta a bozótot. Hogyan szerezzük meg a tüzet, mielőtt eltűnne, hogyan vegyük ki, őrizzük meg így vagy úgy, míg kialszik...és kialszik, és mindig kialszik és mész, hogy szerezz még, ha tudsz...

...Évszázadok teltek el, és amikor megtanulták létrehozni a tüzet, a történelem felgyorsult. Egy kis idővel később, egy kis idő múltával...elindultak más bolygókot zaklatni. Most hogy létre tudják hozni a tüzet számíthatunk rájuk a Marson, a Jupiter holdjain, távoli helyeken. Csak idő kérdése. De hogy tudtak tüzet előállítani? Létrehozzák, és menni fognak építeni és felhalmozni. Nos, most, hogy lett valamijük, amire támaszkodhatnak, egy kiinduló pont, képesek voltak előre lépni...

„A beszéd a kövekhez“-ből egy átirata Silo egy beszédének a „Piramis“ workshopon Santiagóban, Chilében 2003. November 19-én, A „Tűz Mesterség“ dokumentumot is bevonva ami elérhető www.hudsonvalleypark.org

A tüzet birtokolni és képesnek lenni fenntartani és még szállítani is, majdnem elképzelhetetlen fontosságú forradalmat hozott. Ez azt jelentette, hogy melegben maradhattunk a hidegben, világíthattunk a sötétségben, távol tarthattuk a ragadozókat, és megfőzhattük az ételünket.

Az, hogy a meleg forrását magunkkal tudtuk vinni, azt jelenti, hogy lehetővé vált a vándorlás hidegebb helyekre. Azzal, hogy képtessé váltunk megvilágítani az utat a sötétben, és megvédeni magad a támadókkal szemben (legyen állat vagy ember) mindez elkezd megváltoztatni az életünket. Annak hatására, hogy képesek vagyunk az étel megfőzésére, azonnal újfajta táplálékforrások állnak rendelkezésünkre, tartósíthatjuk a táplálékot és csökkenthetjük az ételmérgezés esélyét. Ezek pedig fontos biológiai és társadalmi változásokhoz vezetnének (pl. kisebb bél méret, a

könnyebb emésztés energiát szabadít fel, hogy nagyobb lehessen az agytérfogat stb.)

Kettő a legjelentősebb hatásai közül feltehetően kapcsolódik a tudás specializálódásához (talán a "tűz-őrök" osztálya, stb.) és hogy van az éjszakai társas együttléteknek egy megnyilvánuló központja.

Mítoszok és a vallásos hitek a világ minden táján rögzítik a fontosságát a tűz fokozatos megszelídítésének. És látni fogunk néhányat ezek közül, ahogy előrehaladunk.

1. alkalom (ezt meg lehet csinálni egy napon vagy egy hétvégi elvonuláson)

- Egy adott ponton még a műhely kezdete előtt végezned kell majd egy kis kutatást és találni egy agyaglelőhelyet.
- A műhely kezdetén olvasd fel hangosan és beszéljétek meg ennek az anyagnak a bevezetőjét. Jó, ha mindenki megérti, hogy miért érdekesek a számunkra ezek a mesterségek, és hogyan fogunk dolgozni ezekkel
- Bizonyosodj meg róla, hogy mindannyian értetek valamit az agyag természetéből és abból, hogy hogyan azonosítható. Ezt elolvashatjátok és megbeszélhetitek a terepen, míg az agyagot keresitek vagy kiássátok.
- ássátok ki az agyagot (lapátok, különböző méretű vödrök)
- álljon rendelkezésre homok vagy összetört szalma/ fű
- készítsetek tálakat (ld. képek lentebb)
- tegyétek félre őket száradni
- Az egyes tevékenységekhez kapcsolódó magyarázatokat, történeteket és mítoszokat hangosan felolvashatjátok, mialatt dolgozunk.

Bibliográfia: A négy Diszciplína, Tűz mesterség, Silo, Egyetemes eredetmítoszok

Agyag és agyagtálak

Általánosságban ezek a műhelymunkák az emberek és a tűz kapcsolatának időrendiségét követik. Vannak kivételek ez alól, és ez most egy ilyen. Bár mi valószínűleg először megőriztük és szállítottuk a tüzet természetes hordozókkal (égő faágakkal, faágak között izzó parázzsal, nádkosárba helyezett kagylóhéjban), most a tűz hordozására alkalmas agyagedények készítésével kezdjük, melyek hasznosak lesznek akkor is, amikor tüzet fogunk gyűjteni a következő szakaszban.

Itt van néhány választási lehetőség. A legegyszerűbb agyagot venni, és ezzel kezdeni a munkát. (valamilyen alacsony hőfokon égetett agyag beszerezhető bármelyik fazekas üzemeket ellátó cégtől).

Viszont sokkal érdekesebb agyagásással kezdeni, és ezt a talált agyagot használni az edény elkészítéséhez. Az ezzel való munka sem fog sokkal tovább tartani, mint a boltban vásárolt fajtával. Az ilyen módon készített edények persze nem lesznek nagyon masszívak, de majd foglalkozunk azzal is, hogy hogyan lehet a durva agyagot különféle módszerekkel finomítani.

Az agyag megtalálása

Nagyon sok különböző minőségű agyag lelhető fel. A legjobb agyag képlékeny, kis térfogatcsökkenéssel szárad, ellenáll a hő hatásnak és így tovább... Amikor

kereskedelmi fazekas agyagot vásárolsz, akkor az általában gondosan megválogatott természetes agyagok keveréke. Mi nagyon egyszerű tárgyakat fogunk készíteni, ezért a mi céljainkhoz nincs szükségünk első osztályú agyagraⁱⁱ.

Agyagot találhatsz kőkemény vagy nyirkos, saras formában. Ha valami száraz anyagot találsz, és azt gyanítod, hogy az agyag, kapard le egy kicsit belőle, és nézd meg, hogyan oldódik fel vízben. Nedves környéken a homok, levelek stb. alól áshatod ki az agyagotⁱⁱⁱ.

Az agyag nagyon apró részecskékből áll. Ha egy keveset összemorzsolsz az ujjaiddal a nedves anyagból és szemcsésnek érzed, akkor az valószínűleg sár. Ha csúszósnak és simának érzed, akkor az feltehetően agyag. Ha csupán száraz mintád van, adj egy kis nedvességet hozzá (köpj rá!), és ellenőrizd ugyanúgy. Ezután vegyél belőle egy keveset nyújts belőle egy hosszúkás „kígyót” és azt tekerd az ujjad köré, ha sima és megtartja az alakját, akkor ez agyag.

Azonban előfordulhat, hogy az agyag, amit kiásol, túl száraz vagy túl ragadós. Ha az agyaggyűrű túl törékeny, próbáld meg hozzáadni száraz, összetört fűvet, de a szalma is segíthet. Amennyiben túl ragadós próbáld hozzáadni egy kis homokot vagy száraz porrá tört már korábban kiégetett agyagot (grog)

A kerámia forradalmának (vagy akár egyes szakaszainak) fontossága megjelenik a különböző kultúrák mítoszaiban. Vannak erre példák olyan nagyon különböző forrásokban, mint például a Gilgames-eposz (mely a legrégebbi írásos beszámoló) vagy a maja Popol Vuh-kódexben megörökített történetek. Silo a korábban idézett beszédében ezekre így utal:

“...És azt hiszem azzal az égetett sárral kellene kezdenünk, ami még nem agyag, ez a sár a Popol Vuh-ból, az a sár, amit az Megformálók is használtak, Kihirdetők, a Hajnal Nagyanyja, a Nappal Nagyanyja, hogy elkészítsék az első emberi lényt. Megalkották az első emberi lényt, de ekkor az eső esni kezdett, és a sárember lába meghajlott és elesett. És kellett egy másik embert készíteniük. Ez megfelel a kerámia előtti kornak, hiszen nem tudtak olyan magas hőmérsékletet elérni, hogy egy igazán érdekes embert készíthessenek. Ez, amihez a Popol Vuh megírásának történelmi pillanatában közelítettek a 800 celsius fok volt. Ezután már elértek magasabb hőfokot is, és elkezdtek kerámiából készíteni tárgyakat. De ez most csak égetett sár volt, ami tud működni, ha lecsiszolják...égetett sár, nem kerámia. Megtartja a vizet egy ideig, de aztán elkezdi szivárogni és aztán szétesik a kezedben. Pont úgy, mint a Popol Vuh-ban. Mindenesetre azt hiszem, hogy kezdetjük égetett agyaggal. Szóval agyag, amit jól kiszáritasz, hogy ne essen szét, majd 800 celciusnál alacsonyabb hőmérsékleten kiégeted (elérhetsz 7-800 celsiust). Ezt a sarat minden prehisztorikus civilizációban ismerték: égetett sár, nem kerámia...Mezopotámiában (a Tigris és Eufrátesz folyók között) egy emberalak készült hasonló módon. És így született Enkidu. Ő Gilgames hasonmása (duplája). Ugyanolyan, mint ő, csak szőrös. Mint a vályog. Van benne szalma, hogy megerősítse... és ilyenfajta dolgokból létrejött egy mítosz. Ez csodálatos, gyönyörű és rendkívül intelligens...”

A “Kő” című hangfelvételből, Silo Chile 2003 november 19. Piramis műhely, Santiago

A Tűzműhely elérhető a www.hudsonvalleypark.org – on

A kerámiával foglalkozó szakaszban fogsz útmutatást találni arra, hogyan tudod finomítani az agyagot, amit kiástál, de most egyelőre haladjunk tovább, és csináljunk agyagtálatat és edényeket, melyeket a tűz őrzésére és hordozására fogunk használni. Sokféleképpen nézhetnek ki, de a falak és az alja csak annyira legyenek vastagok, amennyire szükséges, mivel ez fogja megelőzni, hogy megrepedjen. Legyenek egyszerűek. Egy lyuk az oldalában közel az aljához szintén hasznos lesz. Hagyd, hogy kiszáradjanak. A vastagságuktól függően az ehhez szükséges idő mennyisége különböző lehet. Nagyjából egy hétre lesz szükség.

2. alkalom

Ez az alkalom arról szól, hogy hogyan égessük ki azokat az edényeket, melyeket az első alkalommal készítettünk.

Az edények kiégetésének legegyszerűbb módja a nyílt üreges égetés, melynek során, hagyjuk, hogy kiégjenek egy nagy máglyán, tűzön. Vannak ennél a primitív módszernél jóval kifinomultabbak is.^{iv}

Az így elkészült agyagedényeket használjuk majd a tűz megőrzésére és hordozására.

A "Kő" című beszédében Silo megemlíti azokat a problémákat, melyekkel ennek a hosszú történelmi folyamatnak ez elején találkoztak.

"...Egy gödörrel kezded, és később, amikor szeretnéd megőrizni a tüzet, hogyan fogod

a földben tartani? És hogyan hordozod a tüzet, ha éppen esik vagy vad szél fúj körülötted? Hacsak nem a barlangodban van – de valójában megvédted, mert a barlang esernyőként működik...

A "Kő" – Tűz mesterség 22 oldal
www.hudsonvalleypark.org

A talált tűz hordozásának és megőrzésének kérdése különböző mítoszokban is visszatér. Ennek a következő történetnek az alapja egy tradicionális történet melyet a Tennessee - és Misziszipibeli csaktó indiánok meséltek. Érdekes lehet a történetet hangosan felolvasni a tűz körül ülve, miközben agyagedényeiteket égetitek ki.

Történet arról, hogyan hozta el nekünk pók nagyanyó a tüzet

A csaktó emberek azt mondják, mikor az ember első alkalommal jött ki a földből a Nagy Szellem megkönyörült rajta és felnyitotta a szemét, de az ember nem látott semmit, mert a Föld sötét volt. Nem volt Nap, nem volt Hold, de még csak csillagok sem. Minden ember tapogatózva mozgott, és ha találtak valamit, ami nem ette meg őket rögtön, akkor azt megették ők, de nyersen, mivel nem volt tűz, amin megfőzhatték volna.

Egyszer minden faj összegyűlt a nagy tanácsra. Az állatok és madarak elől, az emberek pedig hátra maradva. Az állatok és a madarak úgy vélték, hogy a sötétség nem jó, hideg és nyomorúságos. Valaki megszólalt a sötétben: "Azt hallottam, hogy keleten van egy nagy tűz, ami meleget és fényt ad." Egy másik hang így szólt: "De a keleti népek igen kapzsi, nem adnak majd nekünk." Így hát eldöntötték, hogy a földi állatok és a madarak el kell, hogy lopják azt, amire szükségük van, a tüzet!

De kié legyen ez a megtisztelő feladat? Pók nagyanyó önként jelentkezett, „Én meg tudom tenni, engedjétek, hogy megpróbáljam!”. De ugyanebben a pillanatban az oposszum is beszélni kezdett. „Én, az oposszum, az állatok nagy vezére fogok keletre menni, s mivel nagy vadász vagyok, elveszem a tüzet és elrejttem a dús szőrzetbe a farkamon.” Mindenki jól tudta, hogy az az állatok között oposszumnak van a legszörösebb farka, hát őt választották.

Mikor az oposszum keletre érkezett, hamarosan meg is találta a gyönyörű vörös tüzet, amit a keleti népek féltve őriztek. Az oposszum egyre közelebb ment, míg fel tudott venni egy kis darab égő fát, amit a farka szőrébe dugott, ami rögtön elkezdett füstölni, majd égni. A keletiek így szóltak „Nézzétek, az az oposszum ellopta a mi tüzünket!”. Aztán elvették és visszatették a tüzet, és elzavarták az oposszumot.. Szegény oposszum! Az utolsó szőrszálig leégett a szőr a farkáról, és azóta is csupasz.

Újra gyűlést tartottak. Pók nagyanyó újra szólt. „Hadd menjek én! El tudom hozni.” De ezúttal egy madarat választottak, a keselyűt. A keselyű nagyon büszke volt. „Én sikerrel járok majd ott, ahol oposszum elbukott. Nagy szárnyaimon repülök majd keletre. Aztán az ellopott tüzet a fejem

gyönyörű hosszú tollai közé rejtem. Így a keselyű keletre repült erős szárnyain, lecsapott a tüzet őrizők mellett, felkapott egy kis darab izzó faágat és a tollai közé rejtette a fején. A keselyű tollai füstölni kezdtek és gyorsan égni is. A keleti emberek így szóltak: "Nézzétek, a keselyű ellopta a tűzünket!" Aztán elvették tőle és visszatették a tüzet. Szegény keselyű! A feje most már kopasz volt tollak nélkül, vörös és hólyagos. És a mai napig a keselyűk feje kopasz, rikító vörös és hólyagos.

Következőnek a varjút küldték, mivel a varjú nagyon eszes volt. Azokban az első napokban a varjú fehér volt, mint a hó, és minden madár között neki volt a legédesebb hangja. De olyan sokáig volt a tűz fölött és próbálta megtalálni a legtökéletesebb darabot, hogy ellopja, hogy időközben a tolla bekormozódott és fekete lett. Közben annyi füstöt is belélegzett, hogy amikor megpróbált énekelni csak durva káromlás jött ki a torkán.

A tanács így szólt: "Az oposszum elbukott, a keselyű és a varjú elbukott. Kit küldjünk most?"

Az aprós pók nagyanyó minden erejét összeszedve így kiáltott: "KÉRLEK, HADD PRÓBÁLJAM MEG ÉN!" Habár a tanács tagjai úgy gondolták, hogy pók nagyanyónak igen kicsik az esélyei megegyeztek, hogy hadd menjen. Pók nagyanyó akkoriban úgy nézett ki, ahogyan ma is. Kicsi törzse volt, két sor lábbon, melyek szétálltak. Csodálatos lábain elment egy folyamig, ahol agyagot talált. Lábaival készített egy kicsiny agyag edényt, egy kicsiny fedéllel, mely tökéletesen illett rá, és egy kicsiny lyukkal az alján a levegőnek. Az edényt a hátára tette és lábujjhegyen ment, míg a tűzhöz nem ért. Elvett egy picit tüzet, beletette az edénykébe és izgatottan ment, amíg vissza nem ért a többihez. Mivel azok nem láttak tüzet így szóltak: "Pók nagyanyó kudarcot vallott!"

"Nem, nem - mondta ő -, nálam van a tűz." Leemelte az edényt a hátáról és finoman belefújta a lyukba az edény alján, míg a tűz fellángolt. A madarak és az állatok elkezdtek tanácskozni, hogy kié legyen annak csodálatos melege. A medve így szólt, "Majd én elviszem!", de megégette a mancsát és gyorsan meggondolta magát.

A madarak nem akartak semmit belőle, hiszen a keselyű és a varjú még mindig sebeiket ápták. A rovarok szintén csodálatosnak találták, de távol maradtak tőle.

Majd egy halk hang így szólt, "Mi elvisszük, ha pók nagyanyó segít". A félénk emberek, akikről senki sem képzelte sokat, jelentkeztek.

Így pók nagyanyó megtanította az embereknek a tűz táplálásának, őrzésének és hordozásának a titkát. És a csaktó emberek mind a mai napig emlékeznek pók nagyanyóra. Szépséges díszet készítettek otthonuk ékesítésére, egy képet pók nagyanyóról, két sor lábbal, kettő felfelé, kettő lefelé, a tűz jelével a hátán. Tették ezt azért, hogy gyermekeik sose felejtsek el tisztelni pók nagyanyót, a tűz hozóját.

Számtalan változata létezik ennek a történetnek. Ez egyike a sok most is keringő történetnek.

Helyezd a még ki nem égetett agyag edényeket a tűz közelébe egy megtisztított helyre. Rakd őket rá valamilyen tüzelőanyagra (újságpapír, fa, stb.), és vedd körbe egy kisebb tűzhöz elegendő tüzelőanyaggal. Ebben a kis tűzben történő hevítés, akkora hőfokon, ami a víz forralásához elegendő, segít elkerülni, hogy az edények eltörjenek, amikor majd nagyobb hő éri őket.

Gyűjtsd meg a tüzet és adj hozzá fokozatosan tüzelőanyagot, amíg el nem éred azt a hő tartományt, ahol a víz forr. Tartsd a tüzet ezen a hőmérsékleten egy darabig, majd fokozatosan emeld a hőfokot úgy, hogy tüzelőanyagot adagolsz óvatosan, és betakarod vele az edényeket. A tüzet, miután elérte maximumot nagyjából egy órán át kell táplálni.

Ezután hagyd a tüzet fokozatosan leégni, míg hamu nem lesz. Óvatosan vedd ki belőle az edényeket, és hagyd őket kihűlni.

3. alkalom:

- ∞ Rakj szabad tüzet. máglyát
- ∞ Találd ki a stratégiádat, hogy hogyan fogod a parazsat egész éjszaka izzásban tartani úgy, hogy majd hordozni is tudd
- ∞ Készíts nádból vagy kötélből egyszerű szíjat, hogy hordozni tud az edényedet
- ∞ Tedd a kiválasztott tüzelőanyagodat az edénybe
- ∞ Végy néhány izzó parazsat
- ∞ Figyeld meg, hogy képes vagy-e ezt a kezdődő tüzet egész éjjel életben tartani

i Bár a tűz aktív használata majdnem bizonyos, hogy ennél jóval korábbra tehető, a legkorábbi - bár nem perdöntő - bizonyítékok 790.000 évvel ezelőtt keletkezettek. Ezek a bizonyítékok elszenesedett fadarabok és magok a Geshar Benot Ya'aqov kőkori ásatási helyszínén. Természetesen a tűz használatára utaló bizonyítékok az ember által létrehozott telepeken ritkák és bizonytalanok, mindazonáltal a régészek egyre növekvő száma állítja, hogy vannak bizonyítékok több mint másfél millió évvel ezelőttről is.

ii A Föld felszínének nagy részét vulkáni eredetű kőzet borítja, olyan ásványi anyagok, melyek megolvadtak és elmozdultak hihetetlen hő és nyomás hatására. Évmilliók alatt ez a kőzet szétmállott. Amikor bizonyos nagy alumínium és szilíciumoxid tartalmú kövek finom porrá őrlődtek és vízzel keveredtek az eredmény *elsődleges agyag* lett. Amikor ez az agyag elmozdult (általában a folyó vízzel), összekeveredett más ásványokkal, például kvarccal és csillámpalával és így keletkezett a *másodlagos agyag*. Ez a sűrű, természetben előforduló sárszerű anyag nagyon képlékeny és különféleképpen alakítható ; megtartja formáját egy bizonyos pontig. Száritással és égetéssel még inkább képes megőrizni alakját. A megfelelő hőmérsékletig történő hevítéssel nem csak hogy megőrzi formáját, de üvegszerűvé és a víz számára is áthatolhatatlanná válik, míg az korábban olyan könnyen feloldotta volna, mint a sarat.

iii Mivel az agyag jóformán mindenhol megtalálható és nagyon fontos szerepet töltött be a történelemben gyakran egy kis kutatással megtalálhatóak a korai idők legfontosabb agyaglelőhelyei. Még akár a városokban is megtalálhatjuk az eredeti téglázat műhelyeket (általában az agyagrétegeknél vagy azok közelében), amelyek előállították a téglákat, melyekből a város épült a kezdetekben. Vidéken helyi fazekasokkal, történészekkel vagy levéltárosokkal folytatott beszélgetések elvezethetnek a fontos, jó minőségű agyaglelőhelyekhez. Találhatsz különféle minőségű agyagot nagyon közel is. Folyók mentén vagy kiszáradt folyó mederben, vagy építkezések közelében, út melletti árkokban, vagy akár a kertekben a felső földréteg alatt is feltehetőleg van agyag. Ha a talaj csúszóssá válik eső után lehet, hogy agyagon jársz.

iv Miután őseink megtanulták használni a tüzet gyorsan tovább haladtak sokkal kifinomultabb irányokba, a szabad tűztől és a tűz gödörtől a korai tűzhelyekig. Ezeket úgy készítették, hogy köveket raktak egy terület köré vagy hagyták, hogy a hamu, többszöri tűzrakás után falat képezzen. Ezek a fajta szerkezetek legkorábban 200.000 évvel ezelőtt találhatók meg Afrikában és Izraelben. Több tízezer év telhetett el míg elkezdünk agyag tűzhelyeket és a legkorábbi kemencéket használni körülbelül 35.000 évvel ezelőtt. Valószínűnek tűnik, hogy ezek nem voltak teljesen befedve a tetejükön hanem sárral voltak körbe tapasztva a falban.